

Uit bestuur en werkgroepen

Subsidie toegekend

Op basis van het beleidsplan (voor samenvatting zie hieronder) en na overleg met de voorzitter en de secretaris is bij schrijven van de heer mr. H.Y. Kramer, hoofd van de directie Media, Letteren en Bibliotheken, d.d. 19 november 1991 door de Minister van WVC subsidie toegekend voor 1991 en, 'onder het voorbehoud dat de wetgever de middelen ter beschikking stelt' voor 1992. Het bestuur verheugt zich zeer over deze toekenning, omdat ze de werkzaamheden van bestuur en werkgroepen, de driemaandelijke uitgave van Tsjip, de voorbereiding van de symposia en de verzorging van (bescheiden) propagandamateriaal financieel garandeert. Het belang van de Minister is, zo bleek voorzitter Koos Hawinkels en secretaris-penningmeester Wam de Moor in het overleg met het ministerie, duidelijk dat de SPL een bijdrage kan leveren aan de leesbevordering. Natuurlijk bereikt de Stichting niets, wanneer de doelstellingen niet door de donateurs als actieve leden worden gedragen, maar zonder een tegemoetkoming in de kosten van de bestuurs- en werkgroepsleden zou op de lange duur de situatie onhoudbaar zijn geworden.

Beleidsplan

Door het bestuur is op 22 augustus bij minister D'Ancona van WVC het beleidsplan 1991-1992 van onze stichting ingediend. Aan de inleiding op het beleidsplan ontleen we de opzet: In zeven paragrafen geeft het bestuur aan wat de SPL aan plannen heeft.

In par. 1 formuleert het de doelstelling en uitgangspunten van de stichting en daarmee van dit eerste beleidsplan. In 2 wordt uitgelegd voor welke bestuursvorm is gekozen -een hoofdbestuur en deelbesturen voor Nederland en Vlaanderen- en welke interne organisatie na de aanloopperiode de beste lijkt. Hier worden de werkgroepen genoemd, te onderscheiden in de permanente werkgroepen Onderzoek, Vernieuwing Lespraktijk, Nascholing en Latitudinaliteit. Daarnaast houdt het bestuur rekening met ad hoc-werkgroepen, wat in 4 nader wordt geïllustreerd. In 3 stelt het bestuur het belang aan de orde van een regelmatige verslaggeving en discussie via jaarlijkse symposia. Hier worden de thema's genoemd waaraan de SPL aandacht denkt te moeten besteden, variërend van 'canon en schoolcanon' tot 'aanpassing van literatuurschoolboeken aan eigen behoeften', van 'het gebruik van vertalingen' tot 'poëzie in de onderbouw'.

Par. 4 gaat in op de activiteiten die reeds naast de werkgroepen zijn geëntameerd. De SPL heeft bij de Nederlandse Taalunie goedkeuring en dus subsidie verkregen voor de oprichting van een Nederlands-Vlaams Samenwerkingsverband Literaire Vorming (SaLVo). Hierin wordt bijvoorbeeld samengewerkt met de (Nederlandse) Stichting Lezen. De positie van de literatuur in het moedertaalonderwijs, het Nederlands als tweede en als vreemde taal en de vertaling van Nederlandse literatuur en Nederlandstalige literatuur bij andere vormen van literaire vorming zijn een sector van de SPL die via dit SaLVo verdedigd kan worden. Ander voorbeeld: de Stichting Leerplanontwikkeling heeft onze aanvraag aanvaard om een voorbeeld-leerplan jeugdliteratuur in de basisvorming te ontwikkelen.

Naast de permanente werkgroepen denkt het bestuur voor 1992 twee ad hoc-werkgroepen samen te stellen, te weten de werkgroep 'Entree' -die zal nagaan hoe de drempel van gewone boekhandels lager gemaakt kan worden voor de jeugdige lezers, en welke programma's er bestaan om kinderen te introduceren in bibliotheken, en de werkgroep 'Voorlezen en vertellen'. Voor deze laatste werkgroep denkt het bestuur aan een inventariserende taak met het oog op de opleidingen voor leraren basis- en voortgezet onderwijs, BDI's of instanties buiten het onderwijs als het LOKV.

Over dit tijdschrift geeft het bestuur in par. 5 te kennen dat het is 'een belangrijk medium voor het uitdragen van de ideeën en doelstellingen van de stichting: een brede literaire vorming, verworven in zowel het Nederlands als de moderne en klassieke talen.' Hiermee hangt ook samen het streven om, zoals uit 6 blijkt, een bescheiden publicitair beleid te voeren. Tenslotte wordt in 7 het beleid financieel onderbouwd. Aan donaties schat men over 1991 f 4200,- te ontvangen. Daar staat aan uitgaven een bedrag van f 27.240,- tegenover, waarvan f 11.560,- voor Tsjip, f 9.800,- aan bestuurskosten, lopend over een periode van bijna twee jaar en inclusief het werfmateriaal, en kleinere posten voor de voorbereiding en uitvoering van de symposia en de activiteiten van de werkgroepen. Over 1992 wordt de bestuurslast geschat op f 8.600,-, de voorbereiding van de conferentie op 1 oktober op f 2.000,-, er is een bedrag van f 4.200,- uitgetrokken voor de werkgroepen en f 16.030,- voor Tsjip, dat komend jaar 4 nummers uitbrengt. De totale uitgaven stijgen tot f 30.830,-, de inkomsten aan donaties worden op f 6.500,- geschat.

In totaal verleent WVC voor 1991 een subsidie van f 22.860,- en reserveert het een subsidie van f 24.330,- voor 1992. Aan ons allen die steun in de rug ook waar te maken! [WdM]

Overleg voorzitters werkgroepen en bestuur

Op vrijdag 10 januari 1992 zullen bestuur en voorzitters van de werkgroepen in Nijmegen bijeenkomen voor overleg. Sommige werkgroepen draaien reeds bevredigend, maar de tijds-klem waarin veel docenten-leden zich bevinden maakt het voor anderen blijkbaar niet eenvoudig om veel werk te verzetten tot nut van het algemeen. Tijdens de vergadering (van 11.00 tot 15.00 uur in het Erasmusgebouw van de Katholieke Universiteit, kamer 6.11, Erasmusplein 1, Nijmegen) zal, op basis van het beleidsplan voor '91 en '92, gezocht worden naar een verantwoorde manier om de voorgenomen doelstellingen te realiseren. Tevens zullen bestuur en voorzitters zich bezighouden met de voorbereiding van de najaarsconferentie op 30 september (stichtingsbijeenkomst SPL) en 1 oktober.

Een zoen van Europa

Reeds nu wijzen wij U op de data van bovenvermelde najaarsconferentie die in het congresgebouw van de Nijmeegse universiteit gehouden gaat worden. Woensdag 30 september zal de SPL zorgen voor een programma dat bestaat uit een zakelijk gedeelte en een attractief en ludiek gedeelte, met aandacht voor de buitenlandse sprekers op de conferentie. Er zal zeker veel ruimte zijn voor informele ontmoetingen. Donderdag 1 oktober wijden we ons onder de titel *Een zoen van Europa* aan de nieuwe mogelijkheden voor het literatuuronderwijs in Euro-

pees perspectief die zich onder meer dankzij de adviezen van de CVEN opdringen. Zowel wat er te lezen valt als hoe deskundigen uit binnen- en buitenland menen dat er gelezen zou kunnen of moeten worden, komt dan aan de orde. Het belooft met reeds toezeggingen uit Stockholm en Boedapest een interessant geheel te worden. Reserveer nu reeds tijd en plaats.

Bestuurstafel

Anja Bijlsma-Lindaart heeft te kennen gegeven dat het voor haar te veel is om naast werk en gezin zowel zitting te hebben in het bestuur als in de redactie van Tsjip. Zij verkiest haar redactiewerk voort te zetten en haar plaats in het bestuur ter beschikking te stellen. Het bestuur dankt Anja hartelijk voor haar inzet voor de stichting en verheugt zich op haar activiteiten voor Tsjip. Eus Schalkwijk is bereid toe te treden tot het bestuur-Nederland en zal vanaf 1 januari de functie van penningmeester die Wam de Moor combineerde met het secretariaat van deze overnemen. Eus, welkom en veel succes!

Tegelijk met de komst van Eus Schalkwijk zal de Stichting gaan beschikken over een eigen gironummer. U hoort er nog van in verband met de betaling van het donateurschap c.q. abonnement op Tsjip voor 1992.

Werkgroep Scholing en Nascholing

Op 18 september vond in Utrecht een vergadering van de Werkgroep Scholing en Nascholing plaats. Omdat het de eerste keer was, bleek de datum voor een aantal leden nog niet helemaal geschikt, zodat het aantal aanwezigen beperkt was. Niettemin hebben de aanwezige leden zich met enthousiasme gebogen over een mogelijk actieplan voor de werkgroep.

Afgesproken is dat de volgende stappen ondernomen zullen worden:

- Werving van nieuwe leden. Personen en instanties die bij scholing en nascholing betrokken zijn zullen hiertoe rechtstreeks benaderd worden.
- Contact met *Levende Talen*. Er gaat een briefje naar de sectiebesturen waarin de plannen van de werkgroep uiteen worden gezet en om samenwerking wordt gevraagd.

Wat de activiteiten van de werkgroep op het gebied van scholing en nascholing betreft, wordt besloten eerst het een en ander te ondernemen met betrekking tot de nascholing :

- Het samenstellen van een nascholingskalender. Nascholingsactiviteiten in Nederland en België zullen worden geïnventariseerd. Het is de bedoeling dat twee keer per jaar een overzicht van nascholingsactiviteiten op het gebied van literatuuronderwijs (inclusief congressen, symposia, lezingen enzovoorts) in Tsjip wordt gepubliceerd.
- Peiling van de behoefte aan nascholing in het onderwijsveld.

Dat er behoefte is aan nascholing in het literatuuronderwijs is algemeen bekend, maar vraag en aanbod sluiten nog niet altijd op elkaar aan. Uiteindelijk hoopt de werkgroep een coördinerende rol tussen onderwijsveld en nascholing verzorgende instanties te kunnen vervullen.

Het is duidelijk dat de werkgroep alleen iets zinvol kan ondernemen wanneer voldoende leden hun schouders onder bovengenoemde en andere activiteiten willen zetten. Voorlopig gaan Lily en Riet vol goede moed van start.

Er zijn voor het cursusjaar 91/92 nog drie vergaderingen gepland op woensdag 18 december, 11 maart en 17 juni in Utrecht.

SPL-leden die zich willen aanmelden voor de werkgroep, of die over informatie beschikken omtrent bovengenoemde zaken, worden verzocht contact op te nemen met de voorzitter, A.J.L. Coenen, Weesperzijde 134hs, 1091 ES Amsterdam.

Studiemiddag 'Leesbevordering'

Op 24 januari 1992 wordt door RAIN (Reading Association in the Netherlands) en de Stichting Promotie Literatuuronderwijs een studiedag georganiseerd met als thema 'leesbevordering'. De studiemiddag vindt plaats op de Hogeschool Midden Nederland, Faculteit Educatieve Opleidingen, Archimedeslaan 16, Utrecht. De middag start om 14.00 uur en eindigt rond 16.45 uur met een informeel drankje. De doelgroep is leden RAIN, donateurs SPL en andere belangstellenden. Het aantal deelnemers dat kan deelnemen is 35. De kosten zijn f 15,- voor RAIN-leden en donateurs SPL en f 25,- voor anderen. Koffie, thee en een drankje achteraf zijn inclusief.

Annerieke Freeman, oud-bibliothecaris, en *Koos Hawinkels*, medewerker Prabod, verzorgen inleidingen met aansluitend een workshop.

Annerieke Freeman zal in haar inleiding het probleem aan de orde stellen van de heel beperkte aandacht die kennis, de attitude en de vaardigheden die nodig zijn om zelfstandig langere teksten/boeken te lezen in het (basis)onderwijs krijgen. Ook zal zij de noodzaak bespreken van veel (vrij/thuis) lezen om gealfabetiseerd te raken. Daarna komen via concrete voorbeelden verschillende mogelijkheden aan de orde voor het begeleiden van het zelfstandig lezen. Daarbij zal er speciaal aandacht zijn voor het zelfstandig leren kiezen van boeken en voor het doorzien van verhaalstructuren.

Koos Hawinkels stelt in zijn inleiding: willen kinderen lezers worden, dan zullen ze dat in steeds meer gevallen vooral via de school moeten worden. Een essentiële voorwaarde die vervuld moet worden om kinderen zich tot lezers te laten ontwikkelen is dat ze veel en verscheidene kennis opdoen van titels van boeken, namen van auteurs en bronnen van informatie over boeken. Koos Hawinkels laat na zijn inleiding een speelse didactiek zien om kinderen van de bovenbouw basisschool en de onderbouw voortgezet onderwijs in te lijven in het literaire systeem en hen kennis te laten nemen van titels, auteursnamen, genres enzovoorts. In de vorm van een aantal 'spelletjes' die bij leerlingen zeer populair was: ganzenborden, memory, kwartetten, legpuzzels, posters, doen de leerlingen die kennis spelenderwijs op. Spelletjes die gemaakt kunnen worden door de leraar, maar beter nog door de leerlingen. Door deze werkwijze, is gebleken, heeft het lezen bij kinderen veel positieve associaties en connotaties gekregen.

U kunt zich aanmelden door het voor U juiste bedrag te storten op gironummer 2933470 van RAIN te Utrecht, onder vermelding van Studiedag 'Leesbevordering' 24-01-'92 of door een briefje te sturen aan: RAIN, Hogeschool Midden Nederland, FEO, t.a.v. J. Clemens, Postbus 14007, 3508 SB Utrecht. In het laatste geval kunt U het bedrag nog aan de zaal voldoen. De deelnemers worden geplaatst in volgorde van binnenkomst. Als er teveel aanmeldingen binnenkomen, krijgt U bericht wanneer U niet geplaatst bent.

Jeroen Clemens, bestuurslid RAIN.